

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

БК 10 - Бюджетні процеси і закупівлі
(вибірковий)

Спеціальність	Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Розробник: Н Наталія Журбенко к.е.н., доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування	протокол від « <u>05</u> » <u>06</u> 2026 р. № <u>18</u>
	Завідувач кафедри <u>(підпис)</u>

Погоджено:

Гарант освітньої програми (підпис) Лариса РИБІНА
(ПБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма (підпис) Світлана ЛУКАШ

Рецензія на робочу програму(додається) надана: (підпис) Вікторія БОРИСОВА

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації (підпис) Михайло ГЕЄНКО
(ПБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 22.07 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ВК 10. Бюджетні процеси і закупівлі			
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / Кафедра Фінансів, банківської справи та страхування			
3.	Статус ОК	Вибірковий			
4.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	ОП «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальність D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок			
5.	Рівень НРК	НРК України – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень			
6.	Семестр та тривалість вивчення	7 семестр, 15 тижнів			
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)			
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні	Лабораторні	
	денна ф.н.	30	30	-	90
	заочна ф.н.	14	14	-	122
9.	Мова навчання	українська			
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Журбенко Наталія Михайлівна к.е.н, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування			
10.1	Контактна інформація	ел. адреса: nami-78@ukr.net СНАУ, корпус факультету економіки і менеджменту, ауд. 410 е			
11.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Бюджетні процеси і закупівлі» спрямований на формування у здобувачів системних знань та практичних навичок у сфері публічних фінансів. Вивчення дисципліни охоплює правові та організаційні засади формування бюджетів різних рівнів, стадії бюджетного процесу, а також механізми контролю за ефективним використанням державних коштів. Особлива увага приділяється інституту публічних закупівель: від планування та вибору процедур до укладання контрактів в електронній системі.			
13.	Мета освітнього компонента	Метою вивчення освітнього компонента «Бюджетні процеси і закупівлі» є формування у здобувачів вищої освіти комплексної системи теоретичних знань, прикладних умінь та професійних компетентностей, необхідних для ефективного формування бюджетів, організації та проведення публічних закупівель, а також забезпечення прозорості й підзвітності на всіх етапах бюджетного процесу.			
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітня складова базується на вивченні Бюджетна система			

15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності здійснюється відповідно до «Кодексу академічної етики та академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету»: https://drive.google.com/file/d/1jke4Ky8K53G3SnFOtD0YxyH2g6TutABK/view Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме: - самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених даним силабусом; - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту при умові текстових запозичень не більше 20%. У випадку недотримання даних вимог робота повертається на доопрацювання. При виявленні повторного порушення вимог академічної доброчесності студент не допускається до захисту. У разі виконання індивідуальної самостійної роботи не за отриманим завданням результати анулюються, а студент отримує нову тему для опрацювання.
16.	Посилання на курсу Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4739
17.	Ключові слова	Публічні фінанси, бюджетна система, програмно-цільовий метод, бюджетний процес, публічні закупівлі, електронна система Prozorro, тендерна документація, державний аудит, місцеві бюджети, фінансовий контроль

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»		Як оцінюється ДРН
ДРН 1 знати нормативно-правове забезпечення бюджетного процесу та архітектуру бюджетної системи України, розуміти сутність та етапи бюджетного процесу, особливості формування доходів і видатків бюджетів різних рівнів		Тести множинного вибору
ДРН 2 формувати вимоги до тендерної документації, оцінювати пропозиції учасників та виявляти дискримінаційні вимоги, володіти методами державного фінансового контролю, оцінювати корупційні ризики та процедури оскарження закупівель		Індивідуальна робота (презентація)

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з		
Тема 1. Теоретично-правові основи побудови бюджетного процесу. 1. Сутність та етапи бюджетного процесу 2. Бюджетне планування та прогнозування: функції, принципи організації, методи та завдання 3. Бюджетний період і бюджетний календар 4. Бюджетний процес на загальнодержавному рівні. 5. Бюджетний процес на регіональному рівні. 6. Бюджетний процес на рівні окремих суб'єктів	2/1	2/1	6/8	О (1-12) Д (1-14)

господарювання.				
Тема 2. Фінансовий контроль у бюджетному процесі. 1. Роль фінансового контролю у забезпеченні ефективності використання коштів державних та місцевих бюджетів. 2. Органи фінансового контролю в Україні. 3. Типи та методи фінансового контролю в бюджетному процесі 4. Проблеми та виклики фінансового контролю в бюджетному процесі 5. Контроль за використанням бюджетних коштів на місцевому рівні	2/1	2/1	6/8	О (1-12) Д (1-14)
Тема 3. Внутрішній і зовнішній аудит у бюджетному процесі. 1. Внутрішній аудит у бюджетному процесі. 2. Зовнішній аудит у бюджетному процесі. 3. Міжнародний досвід аудиту у бюджетному процесі. 4. Перспективи розвитку аудиту в Україні	2/1	2/1	6/8	О (1-12) Д (1-14)
Тема 4. Особливості бюджетного процесу в умовах дії воєнного стану в Україні. 1. Динаміки доходів, дефіциту державного бюджету України та джерел його фінансування. 2. Вплив податкових реформ на доходи бюджету. 3. Дослідження ефективності видатків на охорону здоров'я. Оцінка видатків державного бюджету на соціальний захист. 4. Боргова політика України та її вплив на бюджет. 5. Дослідження рівня дотаційності регіональних бюджетів. 6. Вплив інфляції на виконання бюджету України	2/1	2/1-	6/8	О (1-12) Д (1-14)
Тема 5. Фінансова-правова система публічних закупівель в Україні. 1. Загальні фінансово-правові засади 2. Джерела фінансування та бюджетна дисципліна 3. Правові аспекти договорів про закупівлю 4. Контроль і відповідальність 5. Актуальні виклики та перспективи	2/1	2/1	6/8	О (1-12) Д (1-14)
Тема 6. Особливості публічних закупівель в умовах дії воєнного стану в Україні. 1. Загальні підходи до регулювання закупівель у період воєнного стану. 2. Планування та визначення потреб у період воєнного стану органів державної влади. 3. Процедура закупівель у період воєнного стану закупівлі без використання електронної системи Prozorro. 4. Контроль, моніторинг і прозорість закупівель у кризових умовах. 5. Європейський досвід кризових закупівель та уроки для України. 6. Фінансування та казначейське обслуговування закупівель у воєнного стану.	2/1	2/1	6/8	О (1-12) Д (1-14)
Тема 7. Управління та регулювання закупівельної діяльності. 1. Управління закупівлями як складова системи менеджменту організації 2. Організаційні моделі управління закупівлями	2/1	2/1-	6/8	О (1-12) Д (1-14)

3.Внутрішня політика закупівель: створення дієвих правил і процедур				
Тема 8. Внутрішнє регулювання закупівельної діяльності. 1.Взаємодія учасників у системі закупівель 2.Роль персоналу та корпоративної культури у закупівельній діяльності 3.Етичні аспекти у внутрішньому регулюванні закупівель	2/1	2/1-	6/8	О (1-12) Д (1-14)
Тема 9. Стратегічне та оперативне регулювання закупівельної діяльності. 1. Розробка стратегічного плану закупівель. 2. Формування очікуваної вартості предмета закупівлі. 3. Від стратегії до дії: реалізація стратегічного плану 4. Ризики в закупівлях: типи, стратегії та інструменти управління	2/1	2/1	6/8	О (1-12) Д (1-14)
Тема 10. Розвиток довгострокових відносин у публічних закупівлях. 1.Значення довгострокових відносин для стабільності бюджетних процесів. 2.Теоретичні основи партнерських відносин у публічному секторі. 3.Взаємовигідні відносини між замовником і постачальником. 4.Контрактне управління: від контролю до взаємної відповідальності.	2/1	2/1	6/8	О (1-12) Д (1-14)
Тема 11. Підтримка довгострокових відносин у публічних закупівлях. 1.Інструменти розвитку партнерства: рамкові угоди, стратегічні альянси. 2.Інновації, сталий розвиток, ESG-орієнтація в закупівлях. 3.Ризики і виклики довгострокових партнерств у публічному секторі.	2/1	2/1	6/8	О (1-12) Д (1-14)
Тема 12. Оцінка ефективності закупівельної діяльності. 1 Ефективність публічних закупівель: критерії та ключові кроки. 2. Показники ефективності закупівель: як вибрати й використовувати їх у роботі	2/1	2/1	6/8	О (1-12) Д (1-14)
Тема 13. Конфлікт інтересів у бюджетному процесі і закупівлях. 1. Конфлікт інтересів у бюджетному процесі 2. Бюджетна відкритість у зменшенні корупційних ризиків в закупівлях. 3. Міжнародна співпраця та її вплив на впровадження антикорупційних стандартів у бюджетному процесі і закупівлях.	2	2	6/8	О (1-12) Д (1-14)
Тема 14. Антикорупційні механізми у бюджетному процесі і закупівлях. 1. Антикорупційні інструменти у схемах ухилення від публічних тендерів. 2. Платформи е-демократії та роль громадян у виявленні корупції. 3. Інститут громадського контролю у фінансовій сфері.	2/1	2/1	6/7	О (1-12) Д (1-14)
Тема 15. Сучасні виклики в організації бюджетного процесу і закупівель.	2/1	2/1	6/7	О (1-12) Д (1-14)

1. Цифровізація у бюджетному процесі і закупівлях. 2. ESG у бюджетному процесі і закупівлях. 3. Бюджетні процеси і закупівлі в умовах Євроінтеграційних процесів.				
Всього	30/14	30/14	90/122	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1 - знати нормативно-правове забезпечення бюджетного процесу та архітектуру бюджетної системи України, розуміти сутність та етапи бюджетного процесу, особливості формування доходів і видатків бюджетів різних рівнів	Словесні: - монологічні (пояснення, лекція); - діалогові (бесіда, дискусія). Наочні: - демонстрація (мультимедійний файл) Інтерактивні технології навчання	Опрацювання теоретичного матеріалу, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
ДРН 2 - формувати вимоги до тендерної документації, оцінювати пропозиції учасників та виявляти дискримінаційні вимоги, володіти методами державного фінансового контролю, оцінювати корупційні ризики та процедури оскарження закупівель	Словесні: - монологічні (пояснення, лекція); - діалогові (бесіда, дискусія). Наочні: - демонстрація (мультимедійний файл) Інтерактивні технології навчання	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка візуальних матеріалів за результатами аналізу літератури, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Тестування (тести множинного вибору)	70/70%	протягом семестру
2	ІНДЗ (презентація)	30/30%	14-15 тиждень

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тестування	< 25 балів	25-29 балів	30-33 бали	34-35 балів
	надано вірну відповідь на менш ніж 60% завдань	надано вірну відповідь на 60% -74% завдань	надано вірну відповідь на 75% -89% завдань	надано вірну відповідь на 90% та більше завдань
ІНДЗ	< 15 балів	15-19 балів	20-23 бали	29-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано в повному обсязі, презентація відсутня	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, презентація не відповідає вимогам	Виконано усі вимоги завдання, презентація відповідає вимогам	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, результати презентовано відповідно до вимог

5.2.Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усний відгук викладача під час аудиторної роботи	постійно
2	Усне опитування під час занять та зворотний зв'язок викладача під час аудиторної роботи	постійно
3	Бесіда та дискусія під час аудиторних лекцій	постійно
4	Усний відгук викладача про результати ІЗ	14-15 тижнів
5	Обговорення доповідей за темою самостійного вивчення дисципліни	постійно
6	Усний відгук викладача та студентів після заліку	15 тижнів

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

4.3 Загальна кількість балів за ОК та шкала оцінювання

Загальна кількість балів за освітнім компонентом складає 100 балів.

4.3.1 Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74	задовільно	
60-68		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

1. Аналітична система BI Prozorro. URL <https://bi.prozorro.org>.
2. Антикорупційна стратегія України на 2023–2025 роки. Закон України № 2322-IX від 20.06.2022 . URL; <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/08/Antykoruptsiyna-strategiya-na-2021-2025-rr.pdf>
3. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
4. Господарський кодекс України : Закон України № 436-IV від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
5. *Деякі питання оборонних та публічних закупівель під час воєнного стану» Постанова Кабінету Міністрів України № 169 від 28.02.2022 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/169-2022-%D0%BF>*
6. Єдиний вебпортал використання публічних коштів eData. URL: <https://edata.gov.ua>.
7. Звіт Рахункової палати України – офіційний звіт про виконання державного бюджету та результати аудитів. Київ: Рахункова палата України, 2024. URL: <https://www.apor.gov.ua>.
8. Андерсон У., Чамберс А., Раммо Р. *Внутрішній аудит: теорія і практика*. – Київ: Міжнародна фундація внутрішніх аудиторів, 2023. 512 с.
9. Жук В. М., Стефанюк І. Б. *Державний аудит: теорія та практика*. – Київ: ДННУ «Академія фінансового управління», 2022. – 360 с.
10. Козак В. М. *Управління державними закупівлями: сучасні тенденції та виклики воєнного часу*. Київ : НАДУ, 2023. 168 с.
11. Кравченко О. П. Система внутрішнього контролю у сфері публічних закупівель: методологічні аспекти. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2022. № 4 (51). С. 45–54.
12. Мельник Л. М., Кулик Ю. І. *Бюджетна система: навчальний посібник*. – Суми: УАБС НБУ, 2022. – 376 с.

6.2.Додаткові джерела:

1. Міністерство економіки України. Офіційні публікації та роз'яснення щодо реформування системи закупівель. URL: <https://www.me.gov.ua>
2. Міністерство фінансів України. Методологія ризик-орієнтованого внутрішнього аудиту: навчально-методичний посібник. Київ: Мінфін України, 2024. 164 с.
3. Міністерство фінансів України. Офіційний вебсайт. URL: <https://mof.gov.ua/>.
4. Портал Spending.gov.ua. URL: <https://spending.gov.ua>.
5. Портал Державної аудиторської служби України. URL: <https://dasu.gov.ua>.
6. Про Державну казначейську службу України. Закон України N 25-212/1892-9396 від 08 серпня 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v9396500-11#Text>
7. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки. Постанова Кабінету Міністрів № 220 від 4 березня 2023 р. URL; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-2023-%D0%BF#Text>
8. Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель в умовах воєнного стану. Постанова Кабінету Міністрів України № 169. від 28 лют. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-%D0%BF/ed20230103>
9. Про затвердження порядку укладення та виконання договорів у сфері публічних закупівель. Постанова Кабінету Міністрів України № 835 від 12 жовт. 2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF> *Про затвердження Примірною*

положення про уповноважену особу з питань закупівель. Наказ Міністерства економіки України. № 708 від 11.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0040930-21#Text>

10. Про особливості здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг на період дії воєнного стану. Постанова Кабінету Міністрів України № 1178 від 12.10.2022 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-%D0%BF#Text>

11. Про публічні закупівлі. Закон України № 922-VIII від 25 груд. 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>

12. Рахункова палата України. Державний зовнішній фінансовий контроль: навчально-методичний комплекс. – Київ: РПУ, 2023. – 210 с.

13. Світовий банк. *Public Procurement Reform in Ukraine: From Transparency to Efficiency*. Washington, D.C. : World Bank Group, 2022. 74 р.

14. Фінансове право України: підручник / за ред. Л. К. Воронова. К.: Юрінком Інтер, 2022. 560 с.

5.3. Програмне забезпечення

1. Електронний репозиторій Сумського НАУ // [електронний ресурс]. - URL: <http://repo.sau.sumy.ua/>

2. Програмне забезпечення Google Cloud & Docs – для надання методичних матеріалів, комунікації зі студентами (розміщення виконаних завдань).

3. Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle 3.11 – для організації дистанційного навчання студентів (доступ до навчально-методичних матеріалів, комунікації з викладачем, здійснення різних видів оцінювання).

4. Програмне забезпечення Zoom Video Communications, Inc. v. 5.6.1 – для організації навчання через відео-зв'язок (за необхідності).